

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 356/2019
18.04.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Миролјуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. у вези члана 178. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.307/19 од 01.04.2019. године, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К 5/18 од 18.10.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-1148/18 од 17.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 18.04.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.307/19 од 01.04.2019. године, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К 5/18 од 18.10.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-1148/18 од 17.01.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу К 5/18 од 18.10.2018. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ у вези члана 178. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 05.12.2017. године до 21.12.2017. године. Обавезан је окривљени да накнади и трошкове кривичног поступка и то суду на име паушала износ од 5.000,00 динара, на име осталих трошкова кривичног поступка износ од 2.000,00 динара, а Вишем јавном тужилаштву у Крушевцу на име трошкова кривичног поступка износ од 71.751,77 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Оштећена ББ ради остваривања имовинскоправног захтева је упућена на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-1148/18 од 17.01.2019. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Крушевцу и

браниоца окривљеног АА, адвоката Радета Вујчића и адвоката Бојана Билановића, а пресуда Вишег суда у Крушевцу К 5/18 од 18.10.2018. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ.бр.307/19 од 01.04.2019. године, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 182. став 1. у вези члана 178. став 1. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев као основан и утврди да је правноснажним пресудама Вишег суда у Крушевцу К 5/18 од 18.10.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-1148/18 од 17.01.2019. године повређен закон у корист окривљеног АА.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА - адвокату Бојану Билановићу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, Републички јавни тужилац у захтеву истиче да је Виши суд у Крушевцу учинио наведену повреду јер је изрека пресуде неразумљива, дати разлози пресуде су противречни, с тим да у пресуди нису наведени разлози о чињеницама које су предмет доказивања, јер првостепени суд у пресуди не наводи разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, већ фактички наводи само два елемента која се траже за постојање недозвољених полних радњи а то су намера задовољења или побуђивања сексуалног нагона и кршење постојећих норми сексуалног морала, те да су у првостепеној пресуди Вишег суда у Крушевцу, која је потврђена другостепеном пресудом, противречни разлози пресуде везани за постојање намере код окривљеног, односно да ли је критичном приликом окривљени желео да изврши обљубу над оштећеном или је описане радње предузео само као недозвољене полне радње, а како то наводи суд у првостепеној одлуци.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости Репбличког јавног тужиоца се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, из образложења првостепене пресуде Вишег суда у Крушевцу К 5/18 од 18.10.2018. године јасно произилази на основу чега је тај суд радње окривљеног, а које је тужилаштво успело да докаже, квалификовао као

недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ у вези члана 178. став 1. КЗ. У том смислу првостепени суд је навео да је у конкретном случају доказано да је у одређеним радњама које је окривљени предузео било елемената принуде при чему се принуда манифестовала у радњама окривљеног кроз употребу силе, када је он ухватио оштећену за руке и бацио је на кревет, у ситуацији кад на те радње оштећена није пристала. Међутим по ставу суда није било покушаја обљубе већ је предузета радња која представља само недозвољену полну радњу, с обзиром да је окривљени ради задовољења свог сексуалног нагона само задигао спаваћницу оштећеној и легао преко ње између њених раширених ногу. Такође првостепена одлука на страни 11 у ставу два, три и четири даје јасне и непротивречне разлоге на основу којих је суд утврдио намеру окривљеног, односно да је умишљај окривљеног критичном приликом био уперен ка задовољењу сексуалног нагона. У вези с тим је посебно и образложено да је код разграничења покушаја кривичног дела силовања-како су правно квалификоване радње које је означио јавни тужилац у оптужби и кривичног дела недозвољене полне радње-како је суд квалификовао доказане радње окривљеног током поступка, суд имао пре свега у виду да у конкретном случају нема доказа да је оно што је предузео окривљени било уперено ка принудној обљуби, већ да је било предузето са намером задовољења сексуалног нагона код окривљеног и да предузете радње по схватању суда нису ушле у сферу која би представљала покушај силовања, већ указују да је окривљени заиста применио принуду у смислу употребе силе хватајући за руке оштећену и бацајући је на кревет, након чега је оштећеној задигао спаваћницу и легао преко ње између раширених ногу при чему је јасно да су се њихова тела додиривала, али да је све било у намери задовољења његовог сексуалног нагона при чему предузете радње представљају кршење постојећих норми сексуалног морала.

Такође, Апелациони суд у Крагујевцу као другостепени суд у поступку по жалби, правилно налази да радње које је окривљени предузео критичном приликом представљају недозвољене полне радње предузете у циљу задовољавања полног нагона с обзиром да је првостепени суд утврдио да је окривљени критичном приликом лежао између ногу оштећене потпуно обучен и да то стање траје одређено време, односно да радње које је окривљени предузео критичном приликом нису биле везане за обљубу, а да интензитет силе код кривичног дела недозвољене полне радње мора бити једнак интензитету силе неопходном за постојање кривичног дела силовања, а да је разлика само у томе што је та сила усмерена, у конкретном случају, у ситуацији када је првостепени суд неспорно утврдио да је окривљени према оштећеној применио силу, не у намери да је обљуби већ како би извршио неку другу полну радњу у намери задовољења полног нагона (лежи између ногу оштећене потпуно обучен) и да нема доказа да је окривљени покушао да продре својим полним органом у полни орган оштећене. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда првостепени суд у својој одлуци која је потврђена одлуком другостепеног суда даје детаљне разлоге у погледу постојања намере окривљеног да предзетим радњама задовољи свој сексуални нагон, а не да обљуби оштећену.

Сходно изнетом, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови за своје одлуке дали јасне, аргументоване и непротивречне разлоге, те се сходно томе као неосновани се оцењују наводи захтева за заштиту законитости Републичког јавно тужиоца којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП истицањем да су нижестепени судови за своје одлуке дали разлоге који су противречни, односно да нису наведени разлози о чињеницама које су биле предмет доказивања.

Имајући у виду све напред наведено, неосновани су и наводи захтева којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, којима јавни тужилац указује да је побијаним одлукама погрешно примењен закон и да је радње окривљеног требало квалификовати као кривично дело силовање у покушају, а како је то оптужбом Вишег јавног тужиоца у Крушевцу окривљеном стављено на терет из члана 178. став 1. у вези члана 30. КЗ, а не како је окривљени оглашен кривим за извршење кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ у вези члана 178. став 1. КЗ. Ово из разлога што из чињеничног описа радње извршења кривичног дела у изреци пресуде јасно произилазе обележја кривичног дела недозвољене полне радње из чл. 182. став 1. у вези чл. 178. ст. 1. КЗ за које је окривљени и оглашен кривим, а не кривичног дела силовање из чл. 178. ст. 1. у вези чл. 30. КЗ.

Поред тога, неопходно је овом приликом указати и да Републички јавни тужилац у поднетом захтеву за заштиту законитости коментарише и чињеничне закључке суда везано за радње које је окривљени предузео критичном приликом. По мишљењу Врховног касационог суда, јавни тужилац на овај начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенино стање.

Одредбом члана члана 485. став 2. у вези става 1. ЗКП прописано је да повреда закона у смислу става 1. тачка 1) овог члана постоји ако је правноснажном одлуком или у поступку који је претходио њеном доношењу повређена одредба кривичног поступка или ако је на чињенично стање утврђено у правноснажној одлуци погрешно примењен закон.

Из ове процесне одредбе којом су прописани разлози за подношење захтева за заштиту законитости, произлази да су то повреде закона, дакле искључиви разлози због којих Републички јавни тужилац може поднети захтев за заштиту законитости, што упућује на закључак да тај ванредни правни лек не може бити поднет због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП у вези чланова 182. став 1. у вези члана 178. став 1. КЗ, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.307/19 од 01.04.2019. године, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев Републичког јавног тужиоца одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.